

AKTUEEL EVANGELIE

een tijdschrift gewijd aan
het herstel van het zuivere
evangelie.

Sola Gratia
Solo Christo
Sola Fide

Door genade alleen
Door Christus alleen
Door geloof alleen

Nummer 2,
juni 1976

THEMA'S IN DEZE EDITIE:

- Evangelie en het Oude Testament
- Rechvaardiging door het geloof brengt dwaling aan het licht (vervolg)

AKTUEEL EVANGELIE

Aktueel Evangelie is de Nederlandse uitgave van Present Truth, een internationale, christelijke publicatie.

Nummer 2,
juni 1976

Redactie:

Joh. Diepraam
M. Dulfer
D. Zantinge

Adviserend redacteur:

Robert D. Brinsmead

Dit tijdschrift verschijnt ieder kwartaal

Redactie-adres: Aktueel Evangelie, Postbus 25, Borger
Telefoon: De redactieleden zijn onder de volgende telefoonnummers bereikbaar:

02521-12186
05993-4282
05998-2484

Overname van de inhoud van dit tijdschrift alleen na schriftelijke aanvraag bij de redactie.

UITGEVERS

Een groep christenen in ons land die, tezamen met de uitgevers van Present Truth, streeft naar een objectieve verkondiging van het zuivere Nieuw-Testamentische evangelie alsmede naar het herstel van de reformatorische beginselen geformuleerd in de 16de eeuw. Deze worden thans ernstig bedreigd door een aantal moderne, religieuze ontwikkelingen in het christendom.

De uitgevers financieren dit project onder meer uit privé-middelen en bijdragen van sympathiserenden, maar zonder steun van of binding met enige kerkelijke organisatie.

ABONNEMENTEN

Verzoeken om gratis abonnementen, mits persoonlijk aangevraagd, zenden aan Postbus 25, Borger.

REDACTIONELE BIJDRAGEN:

De redactie is van mening dat waarheid boven ieder kerkelijk vooroordeel of elke religieuze voorkeur staat. Wij staan daarom open voor bijdragen van wie dan ook. Deze zullen uitsluitend op redactionele gronden en inhoudelijke waarde worden beoordeeld. Als u een bijdrage wenst terug te ontvangen, voorziet u deze dan s.v.p. van een gefrankeerde en gedresseerde envelop.

DOELSTELLING

Dit tijdschrift stelt zich ten doel het herstel van het Nieuw-Testamentische geloof op grond van de grondbeginselen die in de 16de eeuwse hervorming werden vastgelegd:

1. *Sola gratia* (door genade alleen). Gods verlossingswerk vindt plaats buiten ons om in de Persoon van Jezus Christus Die de enige grond is voor onze redding.
2. *Solo Christo* (door Christus alleen). Christus' leven en sterven voor ons, zondaars, is de enige grondslag voor onze juiste verhouding tot God en om door Hem te worden aanvaard.
3. *Sola fide* (door geloof alleen). Het geloof door de Heilige Geest, door het horen van dit objectieve en historische evangelie, is het enige instrument waardoor Christus' plaatsvervangende leven en sterven de mens tot gerechtigheid ten eeuwige leven wordt toegerekend. Hij die zo is gerechtvaardigd en dáárdoor wordt vervuld met de Heilige Geest, zal slechts zien op het kruis van Jezus en Zijn verlossingswerk tot de enige en centrale belijdenis van zijn geloof en getuigenis maken. Hij zal weliswaar nauwgezet en in grote ernst trachten God gehoorzaam te zijn en Hem te behagen in alle goede werken, maar nog meer zal hij blijvend berouw oefenen zonder te roemen in de vruchten die zijn met de Geest vervulde leven zullen voortbrengen.
4. *Sola Scriptura* (de Bijbel alleen). De Bijbel en de Bijbel alleen is de onvergankelijke, onfeilbare en objectieve toets van alle geloof en praktijk, van alle leer en verkondiging. Gods Woord alleen is voldoende, op dat wij worden 'versterkt in de tegenwoordige waarheid'.

'Aktueel Evangelie' is gewijd aan de taak deze grondbeginselen hoog te houden en te verdedigen. De uitgevers van dit blad zijn er zich evenwel van bewust dat deze beginselen ten diepste moeten ingrijpen in ons leven en in ons geloof. Wij zijn ervan overtuigd dat zij leiden tot een hernieuwd onderzoek van alle traditionele opvattingen en gedachten over de christelijke waarheden. Mogelijk dienen deze opnieuw aan de orde te worden gesteld, ook die welke in deze uitgave worden behandeld. Onze uiteindelijke visie is een nieuwe Reformatie die zal herontdekken wat de hervormers ons nalieten en een herstel van het werk dat zij zo moedig en vol geloof begonnen.

Evangelie en oude testament

Het Nieuwe Testament kan onmogelijk worden begrepen als men het isoleert van het Oude Testament. Vele uitspraken van Jezus Christus en de apostelen, waarin zij op gezaghebbende wijze de vreugdeboedschap verkondigen, waren ontleend aan het Oude Testament (Rom. 1 : 1, 2). Wij ontberen de diepte, de kracht en de rijkdom van het evangelie als we weigeren het te zien tegen de achtergrond van het Oude Testament.

De oudtestamentische teksten zijn geschreven vanuit de overweldigende tragiek van de menselijke situatie. De mens, oorspronkelijk geschapen in de gelijkenis van God, verkeert inderdaad in droevige omstandigheden. Hij gaat gebukt, wordt verdrukt en ondergaat veel ellende. Zijn toestand is geen onwaarachtig schimmenbeeld. Juist in het Oude Testament treft men een verbijsterend realisme aan, het gaat om mensen van vlees en bloed. Ze worden er uitgebeeld zoals ze werkelijk zijn.

De schrijvers van het Oude Testament verafschuwen bijvoorbeeld de dood. Het is voor hen een onuitsprekelijk kwaad dat hen als het ware overweldigt. Ze zien het als de ontkenning van het leven en als de vernietiging van alles wat God met de mens van plan was. Overal in het O.T. worden we geconfronteerd, op soms zeer bittere wijze, met deze grote vijand van de mens. In bijna alle geschiedenissen die er een plaats in hebben vinden we de dood terug als een gruwel.

Ballingschap

Wat christenen nogal willekeurig het Oude Testament noemen, is in wezen het eeuwen omvattende verhaal van Gods volk in ballingschap en strijd. Het handelt over de door God uitverkoren mensen die op weg zijn naar hun vaderland hetgeen hun beloofd is. Deze zich steeds herhalende ballingschap is een beeld van de grote ballingschap waarin ieder lid van de mensheid verkeert sinds Adam en Eva werden verbannen uit de aanwezigheid van hun Schepper. Allen zijn onderworpen aan de koning van Babylon (Jes. 14) en liggen gebonden in zijn gevangenis (sheol).

Door het duister van deze vernedering en ballingschap heen breekt echter het licht van Gods beloften, uitgesproken door Zijn profeten. De toekomst wordt weer helder. Steeds opnieuw worden deze beloften herhaald — Gen. 3 : 15; Gen. 12; Gen. 49; Num. 24, enz. De dood zal worden overwonnen en moeten buigen voor de liefde van God die levend maakt. De Heer sluit een verbond met de mens. Hij is daaraan getrouw en zal voor hen handelen. Hij alleen kan de vijand vernietigen (Jes. 25 : 5-10; 26 : 1-6, 12-14). De profeten verkondigden hun visioenen vol beloften en

hoop in een tijd vol wanhoop en onheil. Jesaja predikte in een periode waarin de koning van Assur zich met zijn plunderende leger stortte op de weerloze inwoners van Palestina. En als er ooit een profeet de opdracht kreeg om in een tijd vol onheil en rampspoed te spreken over hoop en verwachting dan was het wel Jeremia. Hij zag vol smart hoe Jeruzalem werd verwoest en Zion als een akker geploegd door de invallende Babyloniers. Gods volk werd beroofd van zijn koning, zijn heiligdom en zijn vaderland. De vlam van de geest der profetie was echter niet gedoofd (Jer. 31 : 16, 17. 23-36). De profeet verwachtte betere tijden en vermaande zijn lotgenoten te vertrouwen op Gods beloften. Nog altijd bestond er een toekomst mét God, een tijd die vervuld zou zijn met heerlijkheid en blijdschap (Jer. 31 : 27, 28, 31-34, 37-40).

De profetische woorden brachten hoop en verwachting in de harten van de gelovigen die weer moed vatten. Men bleef uitzien naar dat glorieuze einddoel voor Israël. Niets kon dat geloof vernietigen. En de hoop en de verwachting die deze gelovigen kosterden waren op zich al een wonder. Ze overleefden vele eeuwen van terugval, teleurstelling, rampspoed, afval, ballingschap en nederlaag tegen vreemde legers. Het bleek een onwankelbaar vertrouwen in het Goddelijk ingrijpen op een dag dat Hij al Zijn beloften waar zou maken.

Het Oude Testament ziet vooruit. Als de een na de andere profeet zijn geïnspireerd licht laat schijnen over Gods heerlijke toekomst, begint geleidelijk de gedachte aan de Dag des Heren vorm te krijgen — de Dag waarop God uiteindelijk zal handelen, het heil zal schenken en Zijn Woord in vervulling zal doen gaan. Het heden was weliswaar vol wanhoop en verdriet, in de toekomst zou God met Zijn volk zijn. De 'dag zou komen' waarin Gods heilrijke handelen Zijn kinderen bevrijding zou schenken. In het O.T. zijn sleutelwoorden: Zie de dag komt . . . Op die dag . . . In het laatst der dagen . . . Deze uitdrukkingen die vooruit zien, vormen niet slechts de sleutel tot een duidelijk inzicht in het O.T. maar ook tot een beter en zuiver begrip van het Nieuwe Testament.

De werkelijkheid van het Oude Testament

Hoe zagen de Hebreërs heil en verlossing in hun geïnspireerde visie? Door de griekse invloed op de christelijke gedachtenwereld heeft de kerk veel van het bijbelse realisme over het heil voor de mens verloren. Hoe vaak is 'verlossing' door de christenen niet gezien als een bevrijding van de ziel uit een aardse, lichamelijke gebondenheid tot een vorm van etherisch, hoger bestaan? De karikatuur van de christen die bevrijd van alle aardse

beslommeringen op een wit wolkje zweeft, spelend met een harp, mag dan een vertekening zijn, maar het beeld vindt wel zijn oorsprong in een bepaalde 'christelijke' visie op de verlossing van de mens.

De Hebreeuwse profeten hadden daar echter geen weet van. In het Oude Testament ontdekt men een fris aandoend, nuchter realisme over de zegeningen van de verlossing. De mens wordt er in de eerste plaats gezien als een eenheid — als de mens zoals hij door God bedoeld was. Het menselijk bestaan is lichamenlijk. In de Hebreeuwse opvatting, zoals die is neergelegd in het Oude Testament, kun je niet een deel van de mens losmaken en daarvan zeggen: dit leeft en de rest is dode stof. De mens is óf levend óf dood. Als hij wordt gered, wordt hij in zijn totaliteit als mens gered. Daarom beelden de profeten de heerlijkheid van de toekomst uit in uitermate aardse en lichamenlijke bewoendingen. De woestijn zal bloeien, kinderen zullen spelen met wilde dieren. De verlost en zullen huizen bouwen en wijngaarden planten. Ook de natuur speelt in het herstel van Gods oorspronkelijke bedoelingen met deze planeet een belangrijke rol.

In Nieuwe Testament andere tijdsbepaling

In het Nieuwe Testament wordt geen nieuwe boodschap of een nieuwe leer verkondigd. Jezus kwam niet om de verwachtingen van de profeten de bodem in te slaan, maar juist om ze te vervullen. Jezus verschijnt dan ook op een volkomen oudtestamenteel toneel.

Zoals het OT wijst naar 'de dag die komt' roept het NT uit dat 'de tijd vervuld is', dat 'het uur komt en is . . .'. Tenzij we ten diepste willen ontkennen waar het in het evangelie om gaat, zullen we moeten inzien dat de heilsboodschap datgene is waardoor God heilrijk ten behoeve van de zondaar handelt. Daarmee is dan alles vervuld waarnaar de profeten in het O.T. vol hoop en verwachting hebben uitgezien. De toekomstige tijd is daarom tegenwoordige tijd geworden. Het koninkrijk van God, waarnaar men zo lang heeft uit gezien, is in de Persoon en het werk van Jezus Christus werkelijkheid geworden. Een nieuw tijdperk in de geschiedenis van de mensheid is aangebroken. De wonderen die Jezus verrichtte waren er niet om aan te tonen dat Hij de ware Messias was. Integendeel, juist de valse christussen demonstrenen mirakels om hun zogenaamde messiaschap te bewijzen (Matt. 24 : 24; 2 Thess. 2 : 1-9). De wonderen van Jezus waren er om te laten zien dat de krachten van een nieuwe tijd ter beschikking van de gelovigen waren gekomen. Het gaat hier om de Zoon des Mensen, de nieuwe Adam, de ware Mens zoals God hem heeft bedoeld te zijn. Omdat Hij Zich aan God onderwerpt wordt Hij Heer der Schepping genoemd. Alles is onderworpen aan deze Mens Die Gods plan (dat de mens zou heersen over de schepping, in de zin van een goed beheer) ten diepste en ten hoogste tot vervulling brengt. Zijn werken zijn een openbaring van het feit dat het Koninkrijk van God onder de mensen is gekomen (Luc. 17 : 21).

Het Oude Testament, met al zijn beloften en verwachtingen, vindt zijn vervulling in Jezus Christus. Alle nieuwtestamenteel schrijvers getuigen hiervan. Het grote probleem van de uitleg van het O.T. is niet of wij de profetieën en beloften letterlijk dan wel geestelijk moeten verklaren. Het gaat er om of wij bereid zijn te volgen hetgeen de apostelen deden: het Oude Testament christo-

logisch verklaren!

Het evangelie kondigt aan dat God in Jezus Christus al Zijn beloften, gedaan aan de oudtestamenteel profeten, heeft vervuld. In Jezus Christus is de zonde teniet gedaan, de dood krachteloos gemaakt, is eeuwige gerechtigheid tot stand gebracht en is de mens weer aanvaard voor het aangezicht van de eeuwige Rechter (Hebr. 9 : 26; 2 Tim. 1 : 10; Dan. 9 : 24; Ef. 2 : 1-6; Col. 2 : 10). Hetgeen God aan de vaderen heeft beloofd heeft Hij vervuld door Jezus Christus uit de doden op te wekken (Hand. 13 : 32, 33). Paulus ging naar de Joden op de sabbat en vertelde hun deze dingen in hun eigen synagoges. Hij wees erop dat ze niet langer toekomst waren, maar dat ze tot vervulling waren gekomen.

Ongetwijfeld zullen er mensen zijn die beweren dat lang niet alles wat God in het O.T. aan Israël heeft beloofd al in vervulling is gegaan. Volgens Rom. 8 : 32 en 2 Cor. 1 : 20 heeft God echter alles vervuld, alles tot stand gebracht en Israël werkelijk in Jezus Christus alles geschonken.

Belofde God aan Israël wijsheid, vrede, de overwinning, macht en de erfenis? Hij heeft ze dit alles gegeven in de gave van Zijn Zoon. Het feit dat de meerderheid der Joden dit helaas niet aanvaardde verandert daar niets aan (Rom. 3 : 3). Niet allen uit Israël zijn Israël (Rom. 9 : 6). Alleen zij die Jezus Christus aanvaardden als de hoop en de gerechtigheid van Israël, vormen het in het Oude Testament vaak voorgezegde overblijfsel, het ware volk Gods.

De zegen van Gods Gezalfde kon onmogelijk beperkt blijven tot het Joodse volk. Had God Zelf al niet aan Abraham beloofd dat in zijn zaad alle geslachten der aarde gezegend zouden worden? Jezus van Nazareth was niet slechts de vervulling van de hoop van het aardse Israël, Hij was volgens Haggai 2 : 7 tevens 'de Wens der heidenen' (Statenvertaling). Een prachtige naam voor onze Heer Die alles is wat wij mensen nodig hebben.

In de gave van Zijn Zoon heeft God iedere roep om hulp en troost beantwoord. Ieder gebed dat ooit in een mensenhart is opgekomen heeft Hij in Jezus Christus verhoord.

De rechtvaardiging brengt dwalingen aan het licht (vervolg)

In deze tijd wordt van Gods volk een duidelijk inzicht geëist in woorden en uitdrukkingen die een totaal verschillende betekenis kunnen hebben. Wij hebben gezien hoe Rome de reformatorische leuzen een volkomen andere betekenis heeft gegeven. Dat is ook gebeurd met de uitdrukking 'Laat Christus in uw hart wonen'. De mensen krijgen de indruk dat er iets in hun komt wat als het ware de innerlijke ervaring zelf van de 'hoop der heerlijkheid' wordt. Inplaats van al hun aandacht te vestigen op de majesteitelijke, onvergelykbare Persoon van Christus als verheven Heer in de troonzaal van Gods hemelse tempel (Hebr. 8:12; Opb. 11:19), concentreren zij zich helemaal op het menselijke hart als de troonzaal van de Heer der heerlijkheid.

Het leven vervuld van de Geest De rechtvaardiging door het geloof betekent dat we geheel in beslag worden genomen door Christus' ervaring en niet door die van onszelf. Dat maakt ons vrij van onze egocentrische zelfgerechtigheid. Het bevrijdt ons van onze drang tot eigen eer te leven maar tot Gods eer. Veel van het moderne enthousiasme van het 'Geestvervulde leven' vertoont maar weinig gelijkenis met dat zoals het beschreven staat in het Nieuwe Testament. Dit verschil bestaat omdat men het werk van de Geest heel anders verstaat dan in het Nieuwe Testament werd gedaan. In zijn boek 'De reformatie, een herontdekking van de genade' maakt W. C. Robinson de volgende vergelijking:

'De enthousiasten hebben de vrijheid van de Geest zo benadrukt dat het verband tussen het werk van de Geest en de historische Christus geheel is verbroken. Hun nadruk valt meer op de persoonlijke beleving van de Geest dan op het doel van de Geestvervulling: de gelovige in staat te stellen beslag te leggen op de verlossing die door Christus in Zijn vleeswording is verwezenlijkt . . . Gods objectieve openbaring van Zichzelf is het werk van de Christus, Zijn subjectieve openbaring ligt in het werk van de Geest. De Geest spreekt niet over Zichzelf; Hij neemt uit de dingen van Christus en verkondigt die aan ons, Christus aldus verheerlijkend. Door dit verband te verbreken hebben de enthousiasten geen objectieve maatstaf meer en staan bloot aan het gevaar van ongeregelde spiritualiteit. Het biedt tal van variaties aan geestelijke ervaring inplaats van een reddende kennis van God geopenbaard in Jezus Christus. Want waar de Geest van Christus gescheiden wordt, gaat Hij vroeg of laat over in een andere geest, de geest van de religieuze mens en ten slotte in de geest van de mens in het algemeen. Zoals Luther ook duidelijk maakte: de Heilige Geest wordt een getuige genoemd omdat Hij van

Christus getuigt en van niemand anders. De apostel Paulus zegt: 'Wij prediken niet onszelf, maar Jezus Christus, de Heer' (2 Cor. 4:5).

De ware Heilige Geest komt van God, van de opgestane Christus en brengt ons de liefde van God geopenbaard in de dood van Christus ten behoeve van zondaren. Deze liefde wordt uitgestort in ons hart. Het is daarom niet voldoende voor een prediker een godsdienstig genie te zijn die zich verbeeldt, gedragen door zijn eigen ervaringen of door die van iemand anders, de slapende religieuze gevoelens van zijn toehoorders te kunnen opwekken. Ook de religieuze wijsgeer die zich voordoet als een toonbeeld van geloof en meent de menselijke wijsheid in pacht te hebben schiet te kort. De spiritualiteit ervaart veel meer zijn eigen beleving en bekering en de daaruit voortkomende geestelijke opleving dan 'Jezus Christus en Die gekruisigd'. Wanneer hij dan getuigt, getuigt hij meer van zijn eigen vrede en geluk, dan dat hij belijdt dat Jezus Christus Heer is.

Vertegenwoordigers van deze richting verklaren dikwijls dat niet de geboorte van Jezus in Bethlehem, maar de wedergeboorte van hun eigen hart, niet het kruis op Golgotha, maar hun eigen toewijding in het dagelijks opnemen van het kruis, van het grootste belang is voor het verkrijgen van het eeuwige leven. Niet Zijn lichamelijke opstanding, maar hun eigen geloof in onsterfelijkheid is waar het op aankomt. De ware verkondiging van de Heilige Geest, zoals Die op de pinksterdag werd uitgestort, brengt de toehoorders echter wars van alle eigen ervaring naar de bron van het werkelijke: dat is naar Jezus Christus. Het roept hen op tot geen ander geloof dan dat in Jezus Christus Die werd geboren in Bethlehem, voor onze zonden stierf op Golgotha en ten derde dage uit de dood opstond'.

Wij zouden wel willen dat deze doordringende uiteenzetting van Dr. Robinson door iedere protestantse groepering werd gelezen en herlezen. Wat hij zegt is een erfenis van de reformatie. Het is de waarheid van de rechtvaardiging door het geloof die ons dwingt tot een kritisch onderzoek van de ontwikkelingen in het huidige protestantisme.

Perfectionisme

'De grondgedachte van het perfectionisme is hierin gelegen, dat het met grote nadruk spreekt van de bereikbaarheid der volmaaktheid in het leven der gelovigen vóór hun sterven . . . De mogelijkheid wordt geleerd om boven alle besmetting der zonde uit te komen. In zover is er een belangrijke overeenkomst tussen Rome en het perfectio-

nisme'. – G. C. Berkhouwer, *Geloof en Heiliging*, p. 44, 45, 49.

Perfectionisme of het streven naar volmaaktheid kan in verschillende vormen voorkomen. Soms gematigd, zoals bijvoorbeeld in de leer van John Wesley, en soms nogal radicaal, zoals in sommige sekten waarin men absolute, zondeloze volmaaktheid leert. Zo bestaat er een leer over heiligheid, waarin de gedachte van de 'tweede zegen' leeft. De 'oude mens' of de zondige natuur in de gelovige wordt gekruisigd in een crisiservaring die na de bekering zou plaatsvinden. Zo bestaat er de leer van de 'volledige overgave', die de enige wijze wordt genoemd waarop men de doop in de Heilige Geest kan ontvangen. Verder leren sommige groeperingen de waarheid van een overwinnend leven zonder erkenning van de werkelijkheid der zonde die in alle gelovigen is. Er zijn er ook die spreken van een inwoning van Christus of van de Geest zodat Deze het leven van de christen zou gaan leven inplaats van de bekeerde zondaar zelf.

De reformatorische traditie wijst in al haar geloofsbelijdenissen deze vormen van volmaaktheidsstreven af. Deze traditie heeft de geloofsgerechtigheid als middelpunt, hoewel zij de heiliging niet afwijst maar deze, evenzeer als de aangeboren zondigheid, ziet als een werkelijkheid in het leven van alle gelovigen. Het leven kan nimmer zijn vervulling vinden in een historische ontwikkeling. De gelovige weet dat hij slechts in Christus zijn volmaaktheid vindt (Col. 2:10). De uitspraken waarmee profeten en apostelen zichzelf in de hele bijbel veroordelen (Pred. 7:20; Ps. 143:2; Fil. 3:11-14; Rom. 7:14-25; Jak. 3:2; 1 Joh. 1:18) zijn geen verontschuldigungen voor de zonde, maar belijdenissen van schuld. De hele christenheid zou zich zonder uitzondering hiermee moeten verenigen. De bijbel leert ons door de waarheid van de geloofsgerechtigheid dat in dit leven de gelovige niet rechtvaardig wordt door wedergeboorte, geestesdoop, gehoorzaamheid of een diepe innerlijke beleving. God rekent ons de rechtvaardigheid toe door het geloof dat zich richt op Zijn gerechtigheid. Geloof dat is 'de zekerheid der dingen, die men hoopt' (Hebr. 11:1). Innerlijk volmaakt goed te zijn hoort niet in eerste instantie bij geloofsgerechtigheid, maar bij werkelijke gerechtigheid, bij goede werken, bij de wet (Rom. 8:4). Voor God kunnen wij – gelovige zondaars – alleen maar rechtvaardig gerékend worden, omdat Jezus Christus in onze plaats rechtvaardig is. Geloofsgerechtigheid is derhalve alleen iets wat zondaars wordt toegerekend; werkelijke gerechtigheid ontvangen wij bij de komst van onze Heer.

'Alleen gerechtigheid door geloof (niet het streven naar volmaaktheid) is het antwoord op de zedelijke worsteling die ontstaat door de leer van de aangeboren zondigheid'. – W. H. Griffith Thomas, *The Principles of Theology; An Introduction to the 39 Articles*, p. 193.

Het is de geloofsgerechtigheid die ons verzekert van verheerlijking aan het einde der tijden (Rom. 5:1, 2; 8:30). De gelovige moet hier en nu leven als 'volmaakt in Christus' zijnde. Hij moet daar ook voor strijden. Het is een verbitterd gevecht tussen vlees en bloed (Gal. 5:17) en een diep verlangen naar en een hopen op de volledige verlossing en volkomen verlossing als Christus wederkomt (Rom. 8:23; Gal. 5:5; Hebr. 11:40).

Perfectionisme loochent de algenoegzaamheid en de

centraliteit, zo niet de belangrijkheid van de gerechtigheid door het geloof. Dit zal onvermijdelijk moeten lijden tot een zich uitsluitend bezighouden met en richten op het innerlijk leven. Daarom sluit perfectionisme zonde niet uit, maar bevordert juist het kwaad. Omdat het poogt in dit leven de vervulling der werkelijke gerechtigheid te vinden, berooft het de gelovige van de hoop op wat nog komen zal. Zoals Berkhouwer het terecht stelt, is het een 'voortijdig grijpen naar de heerlijkheid die nog komen moet'.

Dualisme

Nog altijd wordt wijd en zijd geloofd door christenen dat de mens een sterfelijk lichaam bezit, maar een ziel heeft die van nature onsterfelijk is. De laatste decennia zijn vele christelijke theologen tot het inzicht gekomen dat deze gedachte (ook wel dualisme genoemd: de mens wordt niet als een eenheid beschouwd, maar bestaat uit twee delen: lichaam en ziel) puur klassiek-grieks is en niet aan de bijbel kan worden ontleend. Herman Hoeksema, gereformeerd theoloog die veel in de Verenigde Staten heeft gepubliceerd, staat volstrekt niet alleen als hij de 'zogenaamde onsterfelijkheid van de ziel' noemt 'een dwaling die geen enkele bewijsgrond vindt in de gehele bijbel. Het is één van die leerpunten die de kerk heeft geërfd uit de nalatenschap van de platonische wijsbegeerte en die zij kritiekloos en zonder toetsing aan de Schrift heeft overgenomen . . .' – Herman Hoeksema, *Reformed Dogmatics* (Reformed Free Pub.Press), p. 203.

Als we deze kwestie van de onsterfelijkheid nu eens wél in het licht van de bijbel zouden gaan bezien, dan kunnen we in echt bijbelse categorieën denken en ons zo begeven in het feitelijke raamwerk waarin de bijbel spreekt en leert. Dat raamwerk is de gerechtigheid door het geloof. Als het in dit kader wordt geplaatst komt de idee van natuurlijke onsterfelijkheid in een geheel ander licht te staan. Daartoe dienen we dan wel uit te gaan van Gods heilrijke handelen in Zijn Zoon Jezus Christus, dat drie momenten omvat: het verleden, het heden en de toekomst.

Het verleden

De vreugdeboodschap van Christus' volbrachte werk houdt in dat God in Zijn Zoon de zonde verzoend heeft, eeuwige gerechtigheid heeft gebracht en de verkoren gemeente volmaaktheid heeft gegeven (Hebr. 9:26; 1:3; 2 Cor. 5:24; Hebr. 10:4). Hij heeft eveneens door Christus Jezus 'de dood van zijn kracht beroofd en onvergankelijk leven aan het licht gebracht door het evangelie' (2 Tim. 1:10). Het is duidelijk dat deze gaven de mens door het evangelie zijn geschonken en dat hij ze niet van nature bezit.

De toekomst

Al het heil dat God in Christus bij Diens eerste komst tot stand heeft gebracht, zal Hij zichtbaar tot vervulling brengen bij Diens wederkomst. Dat is de aard van de eschatologie – de leer der laatste dingen. Een volledige opening van zaken, van dingen die God reeds heeft verricht, zal dan plaats vinden. Bij Zijn wederkomst naar deze wereld zal Christus ons in werkelijkheid de zondeloosheid, de volmaaktheid, de onsterfelijkheid schenken (Gal. 5:5; Hebr. 11:40; Phil. 3:11, 12; Col. 3:2-4; 1 Cor. 15:50-55; Rom. 8:16-23).

Het heden

In de 'tussentijd' – de periode tussen de eerste en de tweede komst – bezit de gelovige deze dingen slechts *door het geloof*. Zonder zonde en geheel rechtvaardig is hij alleen door het geloof. Hij is volmaakt door het geloof alleen. Hij is ook onsterfelijk door het geloof alleen. Al deze dingen – gerechtigheid, volmaaktheid en eeuwig leven – bezit hij *sola fide*. Zijn gerechtigheid en zijn volmaaktheid worden gevonden in Christus aan de rechterhand Gods. Zijn leven is verborgen met Christus in God (Col. 3:3). Hij is niet onsterfelijk in zichzelf, maar in Christus. De erfenis bevindt zich nog in de hemel en voorzover deze ook op de aarde is, is hij dat alleen door de kracht van God door het geloof (1 Petr. 1:3-5).

De gerechtigheid door het geloof leert ons dat gerechtigheid buiten ons wordt gevonden in de Persoon van Christus. Daar bevindt zich ook ons leven en onze onsterfelijkheid. Nooit in onszelf van nature, maar altijd door geloof en in Hém. De verschillende opvattingen over innerlijke gerechtigheid en over innerlijke onsterfelijkheid als aangeboren kwaliteiten zijn zeer nauw aan elkaar verbonden. Beider oorsprong is grieks en hun woonplaats is rooms. Helmuth Thielecke, luthers theoloog, wijst op het feit dat juist de roomse voorstelling van een innerlijke (ingegoten) gerechtigheid en een onsterfelijkheid als kwaliteiten van de mens sterk aan elkaar verwant zijn:

'Deze gedachte van ingieting begon na de hervorming wederom veld te winnen maar toen ook op protestantse bodem. Ik ben van mening dat de logische gevolgtrekking hieruit nooit getrokken is, namelijk dat de leer van de onsterfelijkheid hiermee correspondeert en met de latere leer van de rechtvaardiging in principe parallel loopt'. – Dr. H. Thielecke, *Death and Life* (Philadelphia Fortress, 1970), p. 198.

'De gerechtigheid die voor God telt (namelijk dat wat mij deel doet hebben aan Gods genadevolle gemeenschap) is niet een kwaliteit van mijzelf, waardoor ik rechtvaardig ben, maar het is Gods gerechtigheid waardoor Hij mij rechtvaardig rekent . . . Onze gerechtigheid is dus een kwaliteit van iemand anders. Het is een vreemde gerechtigheid (*aliena justitia*) . . .'

'Deze gedachte over ingieting van genade heeft dezelfde wortel als de leer over de onsterfelijkheid der ziel welke werkt met de idee dat de ziel gevuld wordt met goddelijke genadesubstantie. Deze is vervuld met leven en kan aan de dood niet onderhevig zijn, derhalve is zij onsterfelijk . . . In tegenstelling hiermee leert het door Luther herontdekte bijbelse geloof dat gerechtigheid en leven beide uitsluitend ter beschikking van God blijven en dat ik er alleen deel aan heb in zoverre ik in Christus met God gemeenschap heb, op grond van geen enkele innerlijke reden . . .'

Daaruit volgt dat ik mijn sterven, zelfs niet in biologische zin, nimmer mag beschouwen als iets dat mij, vanwege mijn onsterfelijkheid, niet langer zou raken, maar aan mij voorbij zou gaan. Nee, ik ga geheel de dood in. Niets rechtvaardigt mij de totaliteit van de mens, die de Schrift met het oog op deze verschrikking verkondigt, af te wijzen en te splitsen in lichaam en ziel; één deel van het ik vergankelijk, een ander onvergankelijk. Als christen ga ik dit sterven echter binnen met het volste vertrouwen dat ik daar niet in hoeft te blijven, omdat ik iemand ben die God

bij zijn naam heeft geroepen. Daarom zal ik opnieuw worden geroepen op Gods dag. Ik sta onder de bescherming van de Opgestane. Ik ben niet onsterfelijk, maar wacht op mijn opstanding . . .

Op dit punt reikt het bijbels verstaan van de hervormer – namelijk zijn inzicht in het wezen van de gerechtigheid – naar zijn climax. Precies zoals ik met lege handen voor God sta in het oordeel en Hem smee mij toch te aanvaarden, precies zo ga ik de dood binnen met lege handen, zonder enige onsterfelijkheid van mijn ziel, maar mijn blik slechts gericht op Gods hand, met de bede op mijn lippen: Sterke Hand, leid mij door dit donkere land!' *Idem*, p. 196-199.

De centrale leer van de gerechtigheid door het geloof houdt in dat de mens volkomen is verstoken van iedere gerechtigheid in hemzelf en van ieder leven van hemzelf. Beide – gerechtigheid en leven – vindt hij slechts in Jezus Christus Die voor hem zowel leven als gerechtigheid geworden is. Anders Nygren zegt hierover in zijn boek 'Eros en Agape' (Harper & Row):

'De idee van de onsterfelijkheid van de ziel brengt vóórnamelijk tegenzin teweeg omdat het de onafhankelijkheid van de mens tot God tot uiting wil brengen. In het christelijk geloof is de verlossing van de dood een machtige heilsdaad Gods; in de platoonse en hellenistische opvatting bezit de mens onsterfelijkheid als aangeboren eigenschap. Zo'n leer is van christelijk standpunt beschouwd een gevolg van de zondeval: de poging van de mens zichzelf tot God te maken, een aanval op Gods oneindigheid en almacht. Inplaats van het eeuwig leven als een geschenk uit Gods hand te ontvangen op grond van Zijn onverdiende liefde, meent de mens dat hij deze goddelijke natuur rechtens in zijn ziel bezit. Daarom is de idee van de onsterfelijkheid der ziel goddeloos en godslasterlijk'. – p. 281.

De leer der natuurlijke onsterfelijkheid slaat niet alleen een brug naar Rome, en – via Rome – naar de mysterie-religies (zie Nygren, *idem*, p. 165), maar bovendien naar het moderne spiritisme, wat weer verwantschap heeft met het spiritualisme, een vorm van christelijk spiritisme. Dwaling is een wonderlijk vertakt netwerk dat echter maar één wortel heeft: de ontkenning van het grondbeginsel gerechtigheid door het geloof.

Wij ontkennen niet, integendeel bevestigen dit gaarne, dat talloze grote geloofsmannen niet slechts de gerechtigheid door het geloof hebben onderschreven en tegelijkertijd ook de onsterfelijkheid van de ziel leerden.

Dit wijst alleen nóg meer op de noodzaak om aan de hand van het grote beginsel van Gods Woord – de gerechtigheid door geloof – opnieuw alle christelijke tradities aan een grondig onderzoek te onderwerpen. Dit is de taak van de 'ecclesia reformata' als ze zich met recht 'semper reformanda' wil blijven noemen.*

Niet geheiligd maar wel gerechtvaardigd?

Er bestaat een in protestantse kringen wijd en zijd verbreide leer die stelt dat als iemand eens een christen is geworden, hij nooit meer verloren kan gaan, zelfs als hij door zijn gedrag zijn geloof ten diepste verloochent. Deze gedachte

* 'Ecclesia reformata semper reformanda' is een leuze uit de periode van de Hervorming. Deze leuze houdt in dat de kerk niet waarlijk hervormd is als zij zich niet blijft hervormen.

legt door de voorstelling dat de ongeheiligde mens toch gerechtvaardigd kan zijn een diepe scheiding tussen rechtvaardiging en heiliging. Heiliging staat dan meer of minder los van de verlossing.

Deze leer mag men niet lutheraans noemen omdat iedereen die wat van Luther heeft gelezen weet dat hij, en trouwens de gehele lutherse beweging na hem, leerden dat het mogelijk is om van de genade te vervallen gelijk de dwaze Galaten (Gal. 5:4).

Evenmin kan men het onder het calvinisme rangschikken, omdat Calvin nadrukkelijk stelt dat God niemand rechtvaardigt die Hij niet terzelfdertijd heiligt. Een goed calvinist zal dan ook zeggen dat hoewel verlossing niet is door de volharding van de mens, deze toch ook niet zonder diens volharding plaatsvindt. Het arminianisme is zelfs nog radicaler in zijn stellingen dat de mens wel kan vallen na zijn bekering.

Het bovenstaande schrijven wij niet omdat wij menen ons geloof te moeten baseren op een dezer protestantse tradities, maar omdat sommigen uit deze groepen in twijfel durven trekken dat iemand een goed christen is en zich een waarschijnlijk protestant mag noemen als hij weigert de heiliging van de rechtvaardiging te scheiden. Eigenlijk dienen we voortdurend aan elkaar te appeleren dat hoe verknocht we ook mogen zijn aan bepaalde gevestigde opvattingen, theorieën en tradities, we deze toch steeds weer toetsen aan het peillood dat de gerechtigheid door het geloof in al deze zaken is.

Als de bijbel aan de gerechtigheid van Christus niet zou toevoegen 'door het geloof', zou er wellicht een grond zijn om aan te nemen dat rechtvaardiging los kan staan van heiliging. Een juiste beschouwing van het voorwaardelijk gebruikte 'door het geloof' zal deze mogelijkheid echter volkomen ontzenuwen.

'De bewering dat geloof een voorwaarde is wordt altijd nauw verbonden aan de meest objectieve verklaringen met betrekking tot de gerechtigheid van God: Rom. 1:17; 3:22; 4:51. De totstandbrenging en de verklaring van het heil worden nimmer gescheiden van de toepassing van het heil, omdat de geopenbaarde daad in kwestie altijd in de Ik-Gij verhouding staat. Het nieuwe staat van het eerste begin af en doorlopend in verband met geloof alleen'. – Theological Dictionary of the New Testament, ed. G. Kittel (Eerdmans), Vol. 2 p. 206.

Rechtvaardiging door geloof betekent dat alleen degene die gelooft (tegenwoordige tijd) gerechtvaardigd wordt. Hij die op dit moment niet gelooft heeft geen enkele grond te veronderstellen dat hij op dit moment gerechtvaardigd is. Een christen is een gelovige. Niet iemand die ééns geloofd heeft. Geloof kan niet leven zonder de Heilige Geest, goede werken en een leven van heiligheid. Geloof zonder deze dingen, zegt de apostel Jakobus, is dood. Evenmin kan geloof bestaan waar een kwade bewuste neiging tot zonde bestaat.

Wij moeten daarom vasthouden aan een gerechtigheid die door het geloof is. Door geloof! Het is zoals Luther zegt: hij die gelooft heeft alles, hij die niet gelooft heeft niets. Hebr. 11:1 noemt geloof een vaste grond. Zonder een levend, actief geloof op dit ogenblik is de gelovige nergens. Wij ontkennen daarom dat de gelovige ergens geborgenheid heeft.

Vele malen reeds hebben wij aandacht gevraagd voor de

objectieve (buiten ons staande) aard van Gods heilrijke, rechtvaardige handelen in Zijn Zoon ten behoeve van de zondaar. Dit heilshandelen vond plaats buiten mij en buiten mij om. Het werd verricht in Jezus Christus. Het is Diens volbrachte werk in leven en sterven.

De rechtvaardiging door het geloof – toegerekend aan hem die gelooft – leert ons dat het heil, de gerechtigheid, het geborgen/zijn, het leven en de onsterfelijkheid allen liggen in de Persoon van Jezus Christus. De dwaling waarover we in deze paragraaf handelen maakt van het volbrachte werk van de Christus een innerlijke zaak van de mens en een innerlijke geborgenheid. In de meeste literatuur op leerstellig terrein wordt de wedergeboorte dan ook als het ware gelijkgesteld aan het volbrachte werk van Christus en brengt de mensen ertoe hun geloof dáárop te stellen als hun waarborg. In dat opzicht is deze leer uiterst subjectief. Hij kan dan ook alleen blijven bestaan zonder dat er bijbelse gronden voor zijn.

Wetticisme

Dit grondt Gods aanvaarding van de mens ten eerste en ten laaste op de prestaties van de mens. Het vervullen van Gods gebod (de wet) wordt het middel tot verlossing. Zoals de zonde is ook wetticisme gemakkelijker waar te nemen in anderen dan in onszelf. Omdat het oorzaak vindt in de mens zelf is er niemand vrij van dan door genade alleen. Luther heeft eens beleden dat het hem tot in zijn beenderen zat.

Wetticisme kan zich in vele vormen voordoen:

Ten eerste, de mening bestaat dat het heil niet alleen door geloof is, maar ook door gehoorzaamheid aan de geboden. Sommigen zeggen dat het gaat om een gehoorzaamheid aan de Tien Geboden, terwijl anderen weer beweren dat het door gehoorzaamheid aan de doop moet of door gehoorzaamheid aan bepaalde evangelische plichten en eisen.

Een iets verfijndere vorm van wetticisme is die welke gehoorzaamheid aan de zogenaamde wet van het evangelie als heilsweg aanwijst. In plaats van de vreugdeboodschap dat Christus het heil voor ons heeft gewonnen te prediken, verkondigt het een 'evangelie' van dingen die de mens moet doen – berouw, overgave, doop, enz. Nu is de noodzaak van deze dingen onder de aandacht brengen van mensen niet verkeerd. Ze echter als heilsweg prediken verandert de heilsorde. In deze leer komt het heil tot stand als de mens het initiatief neemt en deze dingen doet. Dit soort wetticisme predikt de weg van de mens naar God. God zou niets doen voor de arme zondaar zolang deze niet de nodige stappen onderneemt. Hoe anders is de vreugdeboodschap van de bijbel die aankondigt dat de zondaar berouw mag hebben, geloven mag en gedoopt mag worden omdat hij gelooft in het heilswerk dat reeds is volbracht.

Dan bestaat er nog zo iets als pneumatisch wetticisme dat leert dat het ontvangen van de Heilige Geest afhangt van allerlei stappen en voorwaarden. De belangrijkste voorwaarde daarvoor is volmaakte gerechtigheid. Terwijl het wetticisme ons deze last oplegt, leert het evangelie ons dat Jezus Christus die last voor ons heeft gedragen.

Ten slotte is er nog een vorm van wetticisme die van de mens vraagt zijn vertrouwen op orthodoxie te stellen. De koude onverdraagzame geest waarmee orthodoxie vaak gepaard gaat heeft in het verleden vaak dode kerken voort-

gebracht. De geschiedenis is bevuurd met wandaden van christenen tegen andersdenkenden die oprecht zochten naar waarheid.

Wetticisme vindt zijn wortels in zondige onwetenschap. Onwetenschap ten aanzien van de verhevenheid van Gods heilige wet aan de ene kant en onwetenschap met betrekking tot de volkomen verdorvenheid van de menselijke natuur. Alleen het waarheidspunt van de gerechtigheid door het geloof kan deze zondige onwetenschap ontmaskeren en aan het daglicht brengen. Gods wet, oneindig in zijn eisen, kan alleen worden vervuld door Hem in Wie de volheid van de Godheid lichamelijk woonde. Tegenover deze onvergelykelijke gehoorzaamheid van Christus kunnen wij, zoals Luther zei, slechts 'hooi en stoppels' stellen.

Antinomianisme

Antinomianisme is de stroming in het christendom die tegengesteld is aan het wetticisme. Het is anti-wettisch en ziet de geboden vijandig aan het christelijk geloof dat vrij is. Het stelt dat indien de gelovige door genade alleen wordt gered, hij met de wet niets meer te maken heeft. Het tijdperk van de Geest heeft dat van de wet verdreven. Antinomianisme heeft het evangelie altijd als een donkere schaduw gevolgd. Door het grootste gedeelte van de christenheid en van de kerkleraren is het echter verworpen. In diverse verschijningsvormen is het echter een van de grootste dwalingen van de christelijke kerken van vandaag. Een gewetensvolle gehoorzaamheid aan Gods Woord wordt verworpen als wetticisme: Nimmer tevoren is onze samenleving overspoeld door zo'n golf van bandeloosheid, misdaad en zedelijk verval. De christelijke kerken staan machteloos als een geschoren Simon tegen de Filistijnen. Hoe zou een kerk, zelf verward en verscheurd door dit antinomianisme, ook een woord van de Heer voor deze zondige, losse samenleving kunnen hebben? In plaats van standvastig vast te houden aan de zedelijke normen van de Tien Geboden, zoekt de kerk tegenwoordig juist wegen om Gods wet aan te passen aan het geldende sociale gedrag. Ook antinomianisme kent verschillende verschijningsvormen. Natuurlijk komt het nergens voor dat wordt gezegd: Christus is voor onze zonden gestorven dus kunnen we er wel op los leven. Dat zou te duidelijk afwijken en vele christenen zouden dit zeker niet accepteren. Nee, het wordt toegediend als een giftige pil met daaromheen een zoetig laagje voor de smaak.

Om te beginnen is ook wetticisme – hoe vreemd en paradoxaal dit ook moge klinken – een vorm van antinomianisme. Wetticisme beroept er zich immers op Gods wet te eren. Toch onteert het juist die wet, omdat de geboden van God een volmaakte gerechtigheid eisen, waaraan alleen de gerechtigheid van Christus kan voldoen. Te veronderstellen dat iets minder dan die volmaakte gerechtigheid en gehoorzaamheid van Jezus Christus aan de eisen van de wet kan voldoen, maakt het wetticisme niet wettig maar juist uiterst onwettig. Derhalve ziet de wettische mens zich genooddaakt de wetseisen te gaan beperken en te verzachten, namelijk tot datgene waartoe hij wel in staat is. Zo deden toch ook de Farizeeërs met het gevolg dat zij met hun menselijke tradities de inhoud van de wet uithielden. Jezus daarentegen radicaliseerde de wet tot in zijn allerdiepste strekking. In de wijze waarop Hij de wet vervulde en verhoogde, zien wij de Gerechtigheid die alleen de geboden kan tevreden stellen.

Evangelisch subjectivisme is ook een vorm van antinomianisme, omdat men de 'innerlijke ervaring' van een 'Geestvervuld leven' belangrijker acht dan de wet van God. Maar zonder Gods geboden worden liefde en ervaring een verblind sentimentalisme. Zij die overlopen van vertrouwen omdat ze door de Geest worden geleid, lopen het gevaar de Geest van God te verwarren met de menselijke geest. Als het gebod afwijkt van hun innerlijke ervaring, kiezen ze voor het laatste.

Wat heeft de leer van de geloofsgerechtigheid tegen deze vormen van antinomianisme te zeggen?

Ten eerste dat hoewel de zondaar door genade wordt gerechtvaardigd, dit toch gebeurt op grond van een volmaakte gerechtigheid die voldoet aan de eis van de wet. Het is de gerechtigheid van Jezus van Nazaret, de Christus Die deze verwierf in leven en sterven. (Rom. 5:18, 19) God redde de mens niet door de wet af te schaffen, noch zond Hij Zijn Zoon om deze wet af te zwakken of een lagere norm te stellen. Nooit werd Gods wet meer geëerd dan toen de Zoon erdoor werd veroordeeld!

Ten tweede, de gelovige zondaar wordt persoonlijk gerechtvaardigd als God hem door Christus een volmaakte gerechtigheid toerekent. Een gelovige zal de mantel der gerechtigheid, geweven op Golgotha, niet kunnen dragen als hij de wet veracht. Geloof kan men niet van berouw scheiden. Berouw is verdriet en spijt over het breken van Gods geboden. Rechvaardiging is een wetstern die betekent 'iemand weer recht zetten voor de wet' – A. H. Strong, *Systematic Theology*, p. 856. De gelovige wordt weer in de juiste verhouding tot de wet gebracht. Deze

verhouding is eerst wettelijk bepaald (rechtvaardiging), maar meteen daarop levend en werkzaam door de gave van de Heilige Geest (heiliging). Het nieuwe leven in dankbare gehoorzaamheid en heiliging is het begin van het eeuwige leven. Het heil verlost niet alleen van zonde, maar schenkt hen die onder dat heil zijn ook kracht om in dat nieuwe leven Gods wet te houden. Hij die niet gelooft met een levend, actief, heilig geloof, zal niet worden gerechtvaardigd ongeacht wie hij is of was. Heiliging is niet een gelukzalige extase, maar een leven in gehoorzaamheid en vertrouwen op Hem Die onze Heer is.

Samenvatting

De populaire dwalingen die zoveel opgang maken in vele kerken en het licht van het evangelie verduisteren, zijn niet zo verschillend van aard als men op het eerste gezicht zou denken. Luther zei over de dwalingen in zijn tijd dat ze waren als de vossen van Simson, met hun staarten aan elkaar gebonden maar met hun snuiten in alle richtingen. Zo staan enkele van de hiervoor genoemde dwalingen in een aantal opzichten lijnrecht tegenover elkaar, zoals wetticisme en antinomianisme. We hebben echter gezien dat de eerste de wet van God volkomen kan vernietigen en dat de tweede kan verworpen tot de ergste vorm van wetticisme.

In deze editie zijn een aantal -ismen aan de orde geweest in hun verhouding tot wat wij zien als het centrale punt van het evangelie: de gerechtigheid door het geloof. Ze blijken daar alle radicaal en diepgaand van af te wijken. Deze kernwaarheid plaatst, uiterst aktueel, genade, Gods heilswerk, rechtvaardiging, volmaaktheid, geborgenheid, onsterfelijkheid en de wet buiten de mens. Het enige wat

de mens nodig heeft is geloof dat leeft door het werk van de Geest in het hart. Dit geloof leidt de zondaar er juist toe buiten zichzelf te zoeken naar die gerechtigheid, die volmaaktheid en dat eeuwige leven en wel in Jezus Christus Die in het hemels heiligdom troont aan de rechterhand van Zijn Vader.

Alle hiervoor genoemde -ismen verwijzen de mensen echter naar zichzelf, naar zijn innerlijke ervaring, naar zijn eigen mogelijkheden. Ze leren alleen een innerlijk werk dat in de mens moet plaatsvinden: het roomse geloof verinnerlijkt de genade en de gerechtigheid; het pinkstergeloof de christelijke ervaring; het perfectionisme de volmaaktheid; het dualisme de onsterfelijkheid; het wetticisme de gronden om door God te worden aanvaard; het antinomianisme de wet zelf.

De menselijke geest zet de mens in de plaats van Christus en hier ziet men de ware gedaante van de mens der zonde, de antichrist die 'het heiligdom heeft verwoest' en de 'waarheid ter aarde heeft geworpen' (Dan. 8:11). Het is de wijn van Babylon waarmee de grote tegenstander Gods volk heeft bedweld en geketend houdt. Maar . . . er is een andere boodschap: 'Babylon is gevallen, gevallen . . .' (Openb. 14:8).

God-zij-dank dat de boze machten niet langer de macht hebben om christenen gebonden te houden, want het evangelie, de vreugdeboodschap van de gerechtigheid door het geloof, werpt de sterkten der dwaalleringen omver. Dit evangelie is waarlijk aktueel, omdat het een antwoord heeft voor de geestelijke problemen van onze tijd, op de vragen van de christen, op de conflicten in het christendom en op de nood van het gehele mensdom. Het is een eeuwig evangelie (Openb. 14:6).

Uw steun voor de financiering van dit gratis tijdschrift hebben wij hard nodig. Indien U kunt stort dan Uw bijdrage voor Aktueel Evangelie op:

AMRO-BANK STADSKANAAL
nr. 48.24.19.717 t.n.v. Aktueel Evangelie
(of op postrek. 3410100 van de Penningmeester
van de Stichting Aktueel Evangelie te Borger).

Na de vorige editie hebben velen zich opgegeven voor gratis toezending van "Aktueel Evangelie". Indien u dit nog niet hebt gedaan, nodigen wij u wederom uit u door middel van onderstaande bon op het blad in te schrijven.

AKTUEEL EVANGELIE, Postbus 25, Borger

Naam: .....

Adres: .....

Plaats: .....

Postcode: .....

Radio-interview met redactie Aktueel Evangelie

Op vrijdag 2 juli a.s. zal in de NOS-rubriek 'Meer over minder' een interview worden uitgezonden met de redactie van Aktueel Evangelie.

De uitzending vindt plaats tussen 11.03 en 12.30 uur 's morgens via de zender Hilversum 2 (AM 402 m).

Wij bevelen onze lezers van harte aan naar deze uitzending te luisteren.